

ديوانى "ئەسەد"

سەرجهمى شيعره كانى خوالىخوشبوو:

"ميرزائەسەدوللا غوللا مەلى"

«موناجات ۱»

من له دونيادا سەراسەر زىندە گانيم غەفلەتە
زىکر و ئەورادم ھەميشە خودنەمايى و غەيبەتە
گاھى دڵ بەحرە لەبەر تەعیشى ئەتفال و عەيال
گاھى غەرقى زىنەتى ئەسباب و خانە و کيسوەتە
ئىشتغالى سوبح و شامم سەب و شەقى خەلکى
رۆژگارم سەرفى خەشم و بوغز و کينە و بىدعەتە
موتتەسەل زەم کردن و بوخل و حەسادەت کارمە
فەھم و ئیدراکم نيە گەر جووملە بۆ من عەودەتە
زاهيرين نۆزیش دەکەم جارجارە نەک بى دەغدەغە
باتينەن ئەعمالى من فیسق و فجوور و شەھووتە
وا موتيعى نەفسى ئەمارەم لە ئەشیائى حەرام
ھەرچى دەسگىرم بى پىم وایە شەھد و شەربەتە
بەسکە بى باک و غوروور و خودپەسەند و ئەھمەقم
فیکرى وەى ناکەم کە فەردا رۆژى کۆچ و ریحلەتە
يا ئیلاھى من سەفەر کەردەى سیراتى مەحشەرم
سازى ریشم بارى زەنب و ئینفیعال و خەجلەتە
تاعەت و تەھلیل و تەسبیح و سەلاتم ھىچ نيە
بۆ قیامەت ھەر گوناه و شەرمەسارىم سەرووتە
وہزعى ئەعمالى قەبیح خۆ بە خۆم شەرح نادری
خۆت عەلىمى گەر دەروونم پەر لە ویزر و قیسووتە

يا ئىلاھەلعالەمین گەر مەن زەلیل و بى نەوام
نائومىد چۆن بىم لەدرگای تۆ سەراسەر نىعمەتە
ھەر كەسك مەعسومە تۆ بەخشیوتە وا پاكە لە جورم
بەندەبى عاسیت بەخشە چوون ئەویش ھەر بەندەتە
يا رەسوولەللا خەتابارو زەلیل و مەجرىم
مايەبى تەسدىعى تۆم رۆژى كە خەوف و دىھشەتە
تۆ پەناھ و تۆ مەلازى بۆ گورووھى موزنبن
مەن پەناھىندەم بە درگاھت كە جورم كىسەرەتە
تۆ شەفیعى ئوممەت و مەن رۆوسىاھى ئوممەت
چۆن رەوايە دۆزەخى بىت عاسىمى گەر عىسەرەتە
خىسلەت و رەفتارى مەن گەر وايە ھەر وەك سەگ سەگ
بەو ئومىدەم گەر سەگى ئەسحاب، ئەھلى جەننەتە
عوومرى چەند سالىھ بە بادا سەد كەرەت خاك بەسەر
تازەكانى نادىم گەر فايەدى ھەر حەسەرەتە
ئەى خوداوەندا لە فىعلى مامەزام تۆ بوگزرە
ھەم عەتا كە شەوقى ئەزكارت ھەتاكوو فورسەتە
ئەى "ئەسەد" گەر غەرقى عوسيانى ئەتۆ مەحرۇوم مەبە
چون خوداوەندت غەفوور و، كانى رەحم و رەھمەتە

"مونا جات ۲"

خالیه غهیرهز گونیه دار و دهر و دیواری من
حالیه ههر کس بیسی ئاه و ناله ی زاری من
گهرچی زهنبم بی حهده بی عهده به ههویای رهحهتم
چونکی "خهیرولغافیرینه"، خالقی غهفاری من
من که ئاگاهیم له مهعدووم و وجوودی خووم نیه
"رهبهنا فهغفیرلنا"، رهحیی به حالی زاری من
کس به کرده ی فیسقی من ئاگا نیه ئه ورۆ، خوودا
تۆ دهزانی پهردهپۆشی، سانعی سهتتاری من
پادشاهی فهردی ئه عزم، ساحه بی رهحم و کهرهم
روژی مهحشر ههم خهفی که، کاری ناههنجاری من
من دهزانم "ئهشهر رروناس" م ئه ما یا کهریم!
عهفوی تۆ زۆر زۆرتهر، له زشتی کرداری من
ئایهتی "لا تقنطو من رحمه الله" مووژدهیه
بۆ ئومیدی بهخششی جهمی، قهباحهت کاری من
پادشاهی لایه زال و بی وهزیر، ئه ی بی نهزیر
سهرفی نهزهر که له گونا و، جوومله یی ئه وزاری من
تۆشه بۆ دهرباری شا، ههر لالیه و پارانه وه
سهده ههزار تۆبه خودا، رهحیی به ئیستیغفاری من
تۆشه بۆ ری کافیه گهر قهلبه ن و قهولهن بلیم
خالقه لالیه و رهسووله، ئه حهده ی موختاری من
من ئه گهر رووردهش ترینی موزنیانم ههر خوشه
چون "شه فیه الموزنین" ه، سهروه و سهرداری من
شهرمه سار و رووسیا هم یا "رهسووله لالا" ئه مان
خهم بووه پشتم، گرانه باری عووسیانباری من
روژی دیوانی جهزا یا "رهحهتهن لیلعاله مین"
ههر تۆئی فهریادرس، بۆ داد و بۆ هاواری من

وهك سه گي خويږي و خه جالته رپووم نيه بيمه حوزوور
 گوشه چاوي بؤ دوو چاوي، ئهشكي خوينين باري من
 شاهي لهولاكي و قبوله لاي خودا قهول و ره جات
 نيم نيگهي بؤ بههشت و، بؤ نه جاتي ناري من
 تۆ پنهاني بؤ عاسيان و چاره بؤ بيچاره گان
 من كهبي چارهه عتاكه، رهحهتي بؤ چاري من
 وهك سه گي گهر ئاخري ههر چوو له دووي ئهسحابي كه هف
 تهوعه ن و كه رهن غولام، حهيدري كه راري من
 بؤ وه سيلهي چوونه ژير ئالاي فهخري كائنات
 "شا حيسامه ددين" ه پير و، مورشيد و سالاري من
 بؤ سوئالي قهر و حالي نه زع و حوسني خاتيمه
 "شا حيسامه ددين" ه يار و، ياوه ر و غه مخاري من
 يهك نه زهر ههر به نيگهي خاترم ديوانه بوو
 بريه گهي گريه گهي خنده يه، رهفتاري من
 باوه ر ئه ر ناكه ن كه تيري چاوي مهستي داي له دل
 شاهيدن فرميسكي سوور و، زهردي رووخساري من
 شهرحي ئه وسافي حه ميدى ئه و به من قهت نادري
 چون مه قامي خاريجه له وه سف و، له ئيزهاري من
 سه د شوو كر ياره ب غولامي ئاستانه ي ئه و دهره م
 خاكي دهركي كه حلي چاو و، ميره مي ئازاري من
 نابه كاري گهر چي ژوره ههر ده بي بيلي "ئه سه د"
 "شاحيسامه ددينه" ده سگر بؤ، ته واوي كاري من

"مونا جات ۳"

يا غه فوور ئهو وه ختهى پرووحم قه بز ده كهن بى ئىختيار
مه وريدى رهحم، له سوئى خاتيمه كه رهستگار
يا كهريم هيند شهرمه سارم پرووم نيه بچمه مه زار
پرووسياهى خؤم بهسه، بمبه خشه تۆ بى پرسىار
پرووم نيه بمرم كه ئه عمالى بهدم ديتته نه زهر
شاد ئه بم گر فيكر ئه كهم عه فوت زياده و بى ژوومار
قادري دانا و توانا، فهردى ئه عزه م بى شهريك
خالقى ههر دوو سهرا، ئه رزوسه ما و له يل ونه هار
ههر چى ههم چون عه بدى تۆ و ئومه تى "خه يرو لره سوول"
به و رجام ئه ر بچمه جهننات و نه عيم و نه چمه نار
دهر كى رهحه ت واسيعه و ئاواله يه و عاسيم ئه من
مووسپى و پروو رهش، خه جيل هاتوومه دهركى كردگار
بۆ جهمىعى ههر دوو عالم تۆ پهناهى ههر ئه تۆ
ههر تۆ "ته و و ابو رپر هيم"ى بۆ عيادى تۆ به كار
ئه وه ل وئاخر ئه تۆى، ههم زاهير و باتين ئه تۆى
ههر ئه تۆى لايق به خشى جورمى بهنده ي نابه كار
ههر ئه تۆى لايق كه مانيع بى له كافر بيتته غار
ههر ئه تۆى لايق كه حافيز بى له سه مم و ژه هرى مار
ههر ئه تۆى لايق كه ئاور كه ي به سه وزه و لاله زار
ههر ئه تۆى لايق كه ته يرى شاي له سه ر فيل خسته خوار
به دترينى ناسم ئه رمن، كى ده زانى غه يرى تۆ
ههر ئه تۆى لايق پيوشى سيرپى عه بدى شهرمه سار
كه ر به غفله ت عومره كه م چوو غه يرى عوسيان چم نيه
چون تۆ غه ففارى، دلم شاده و گه لى ئووميده وار
كه ر به با چوو رۆژ گارم پروو له كى كه م غه يرى تۆ
يا "مو جيو و دده عوه" عه فوى كه گونا هى پىرى زار

يا ئىلاھى تۆ بە رەھمەت، وەختى دەفنى خاك ئەجم
باعىسى زەھمەت نەجم بۆ مردووانى ھەمىھوار
گەر "ئەسەد" زۆر نابەكارە، عالمى ھەر دوو سەرا
عەددى عەفوت ناتوانن ھەم بە نووسىن ھەم بە زار

يا "رەسوولەڭا" بە قورئان خاتەمى پېغەمبەرى
بۆ گورووھى موزنىب و عاسى شەفيع و رەھبەرى
يا "رەسوولەڭا" بە مەزلوومى حوسەينى كەربەلا
گەرچى لايىق نيم بفرموو جووزوى كەلبانى دەرى
يا "رەسوولەڭا" بە حوجبى فاتىمە و ھەر دوو گولئ
بگرە دەستم گەر سالارى دەشتى مەحشەرى
يا "رەسوولەڭا" ئەتۆبى و حورمەتى ئالى عەبا
بمخە ژيەر ئالا مەفرموو پرووسياھ و بەدفعەرى
يا "رەسوولەڭا" چ تشنەم بۆ جەمالى ماھى پۆژى پرووت
تەشنەگىم بشكىنە ئەو پۆژە كەساقى كەوسەرى
يا "رەسوولەڭا" ئەگەر تۆ پوھى دەربارەم نەكەى
عومرەكەم داوہ بە با خاكەم بەسەر ديدە وسەرى
يا "رەسوولەڭا" تەرەحووم كە بەحالى نەزە و مەوتم
تا سەگى مەلەوون وەدەرنىم بۆ خوۋى و جامى زەرى
يا "رەسوولەڭا" پەناھى بۆ جەوابى دوو مەلەك
بۆ عەزابى گۆر و نارى دۆزەخ و دەردى سەرى
يا "رەسوولەڭا" دەخيلېك وەختى كېشانى حىساب
نيمە خيىر وەزن كرى ھەر گوناھە و ھەر شەرى
يا "رەسوولەڭا" چ حەيرانم لە بەر پردى سىرات
يك نىگاھى تا لە سەر پردى دەچم بۆ ئەو بەرى
مەورىدى لوتفى رەسوولى ئەى "ئەسەد" چون ھەرچى ھەى
تەووعەن و كەرھەن غولامى شەھسەوارى خەيپەرى

"کي پنهايه غهيري تو؟"

کي پنهايه غهيري تو شاهي وهره خهتي رهسول
بو "ئهسهده" گهر زهني زورته له خيز و خاک و خوځ
به خيال هاتمه حوزوور جوزوي سهگان ويستم له دوور
مووسهفيد و پرووسياه وسهرفه کهنده و لارهمل
تهوعنه و کهړههه سهگي دهركم فيدات بم يک نهزه
تا به توندي و چوست و چالاكي وسهريع دهريچم لهپول
گهر نهکير و مونکير هاتن پرسيار کهن ليم دهليم
من سهگي "خهيروئهنامم" نهو دهزاني جوزء و کول
خوش به حالي نهو کهسه مهسته بهباهي مهيلهکته
سهرخوشه دايم دلي پريه لهسوژ و جوښ و کول
ههرکه بينيته نهزه شوعلهي جهمالي نهنوهرت
دايسي قهلي به فهوري ديتهچهرخ و گيژ و خول
روژ که دونيا روشنه خو نووري خورشيدني
نووري تويه شهوقي روژ و شهو دهيني چاو و دل
بوني ريحانه و وهنهوشه و سونبول و شهوبوني
عهتري تويه باي سهبا پهخشي دهکا بهباغ و گول
بو سهناي تو "رهحهتهن ليلعاليهمن" قورئان دهلي
کي بلي نهعتت به گوفت و زمان و دهم و پل
چون "ئهسهده" پي وايه کهلي گوي براوي قايهي پيغهمبهه
سهرخوش و مهست وخوماره تا دهچيته ژيري گل

"بادەى نىرگس"

بە بادەى نىرگس و شەوبۆى پەرچەم
چ مەست و سەرخۆشە دل غونچە گول دەم
دەمت ئاوى حەياتە و ماچى لەعلت
دلى مردوو دەکا زىندوو دەبا خەم
و دەرخە خال وروو کەعبە تەواف کەم
حەجەر ماچ کەم بنۆشم ئاوى زەمزەم
لەبى لەعلت بە دايم شەکر ئەپژى
چ خىر بوو بەش منىش بازور نەبى کەم
دل ئاویزانی زولفى کرژ و خاوه
عیلاجى چۆن دەکا دووکتور بە مەرهم
و کوو فەرهادى شیرین شیوه شیرین
و ەرە تا پرووحى شیرینت فەدا کەم
"ئەسەد" سووتاوى شەوقى نوورى پرووتە
نیه ئارامى وەک پەروانە لەبۆ شەم

"راستی مردن خوشه..."

راستی مردن خوشه نه ک ئیحتیاجی رۆژگار
هه کەسی ئههلی تهوهققووع بی زهلیله و شهرمهسار
حهزهلی بی مینهت ئهه هیممهت بی خوشتامه زۆر
شه کر وشیرینی بهمیننهت تاله هه وه ک ژههری مار
پشتهکیشی که و به ئاسایش نهفەس ده ئهی فهقیر
رهنجی دهستی خۆت خوشه نه ک لووقمهی ناسازگار
قهت مهبه دلخوش به کاشانهی بلید و قهسر و کۆشک
هیچ مهبه غههگین به کولبهت گهر نهوی بی تهنگ، تار
کولبهی دهرویشی و کاخه کهیان هه وه ک یه کن
بو کەسی حهتهن دهبی برپا سبهینی بو مهزار
دهگوزهری رۆژ ئهه نهبی تو شانشینی شانشین
ئاخری دی شهو که شامت بی فهقهت نانی قهفار
دل مهبهسته به دونیا چون عزوره و حیلهباز
گه ده کا حالت فهروح گاهی ده کا قهلبت فوگار
بی جیههت یه کدهفعه یه کسهه د خانه دان بهربا ده کا
بی سه بهب ناکهس ده کا یه کسهه د به شه خسی زی و یقار
یه ک که رهت پرووت تی ده کا ئیقبال و دهولت بی حساب
یه ک که رهت پروو وهرده گیرئ بی حهدهه فقهو و عهسار
تا تهسهوور کهی نه حوسنی که یه ک مهدهی بکهی
بی تهفه ککوور هینده مه عیوبه دهلیلی زه می ههزار
لاکن هینده بهدکاره هه ساعت عهرووسه بو یه کیک
چون ده کا تهبعهت قه بوول ئهه بووکی واکهی خاستگار
ئهی "ئهسهه د" دنیا ژنیکه دیده مهخوور و زهریف
لاله رهنگ و شوخ و شهنگ و عیشه دار

راستي مردن خوشه نه ک غوربه ت و هي جري نيگار
 له حزه يه سه د مهر گه ياره ب، حه سره تي يار و ديار
 جا وه تنه کوي بي سنه، وه بزاني باغي جه ننه ته
 دار و ديوار و ئه رازي وايه ههر وه ک لاله زار
 پروو له ههر لاکه ي عيماره ت ههر وه کوو قه سري به هه شت
 ئاوي حه وزی ههر وه کوو که وسهر زوولاله و خوش گه وار
 ههر حه ساري گهر ده چي ليمو وه کوو پستاني شوخ
 جيلوه يي گول نه رگسي وه ک عيشوه يي ديده خومار
 رايحه ي دل سونبوولي وه ک عه تري زولفي شاهيدان
 زولفي گولناري وه کوو ناييره يي پوشکويي نار
 مه عده ني عيلم و هونه ر، کاني که مال و مه عريفه ت
 پر له عه للامه و فهرزانه ويه گانه ي روژگار
 ههر که سيکي گهر ده بيني مونشي و موسته و فیه
 ههر له ئه عيان و له ئه شراف و له ئه سناف و توجار
 عالماني موحتهرم ههر يه ک فهریده ي سهر زه مين
 وه ک ئيمامي شافعي پر له عيلم و با فهزل و ويقار
 "يا ئيلاهي" زاتي ئه قده سيان هه ميشه را گره
 تا قياميت با شه ريعه ت ههر بميني ئاشکار
 خان و ئه عياني يه کايه ک ههر وه کوو حاتم سه خي
 زير ده به خشن پر به مش ت و زيو به کيسه و شت به بار
 مه هوشاني چاو پياله پر له مه ي چو ن وه سف که م
 کوانی با سي ماهرو ياني ئه و به من ديته ژمار
 عوشري ئه وسافي سنه م بو يه گوت تا که س نه لي
 بو ده نالي يني شه وانه و نيته روژانه قه رار
 که س نه کا مه نعم له شه و نالين و ئاهي بهر به يان
 چو ن نه که م شيوه ن که جه رگم له تله ته و قه لبم فوگار

ئاۋرى شەۋقى غەزىزان ۋا لى جەرگىم بەربوۋە
بال ۋىپەر سوۋتا بە جارى لىم برا سەبر ۋ قەرار
گەر قەزا بوۋى ۋ قەدەر ۋابى "ئەسەد" قىسمەت بىى
زۆرخۆشە سەيرى دىار ۋىدەنى ياران بەھار

"چ دهبی؟"

دلبر چ دهبی ره حی به مهی بی سهروپا کهی؟
به شهیدی له بهت دهردی دلی خهسته دهوا کهی؟
هرچه نده که یه کسانه وهفا و جهوری تو بو من
چهن خیره که تهرکی ستهم و رهیمی وهفا کهی
بیستوومه که فهرمووته دهبی جهرگی توا کهم
ئهو تالیعه کوا گهر تو بهئهو عهده وهفا کهی
ئهو گیان وسهر وماله کهوا من ههمه دهیدهم
بهو شهرته که زولفت له دولا ههردوو بلا کهی
چهن لوتفه که جاری به کهرهم که شفی روخت کهی
مسکین و گه دایان به یه کباره به شا کهی
سووتاوه سهراسهر له فیراقت "ئهسه دوولّا"
وا چاکه که روووحی به نیگاهیکی فهنا کهی

"هیلالی ئەبرووان"

هیلالی ئەبرووانت پیم دەدەن ماھانە ماھانە
دە ئەو مانگە بە قوربانم کە قوربان جیژنی قوربانە
پیالە ی چاوەکانی تۆ ئەرپژن مە ی بە سەر دڵما
دڵم هیند مەستە نازانی بە موژگان تیرەبارانە
وەرە خەش دەکەم رووحم! قەبوول کە لیم سەر و روحم
بەهای عەتری وەنەوشە وشەوبۆی ئەو وردە خالانە
بەو مەعلووم بوو ئەو ئاوی حەیاتە لەعەلە کەت دیدەم
کە نامری هەر کە ماچ کا یە ککەرەت ئەو لیو ئەلانە
دەلین بیمار سەیری باغ و ئەکلی میو بۆی چاکە
عەتا کە سا، لە باغی سینە ئەو دوو لیمۆ کالانە
بە شەوقی نووری سەر کولمەت دڵ ئارامی نیە یە کدەم
وێ کوو مندال گرووی گرتە بو ئەو دوو سیو سوورانە
تەبیب چارە ی دڵم چۆن کا دڵم لای خۆم نەماوێ من
لە میژە حەبەسە، زنجیرە، بە تە ی ئەو زولفە خاوانە
جەمالت کە عەبە یە قوربان مە تافی عەلە مە بۆیە
تەماشای رەنگ و روخسارت نیشانە ی دین و ئیمانە
ئە گەر بەو نیرگسە کالە، نیکاهێکی بە من کە ی تۆ
بە مەجنوونی دەبی روو کەم لە ئەو چۆل و بیابانە
"ئەسەد" روخ و سەر و مالی ئە گەر مەتلەب بی بۆیەتی
نیساری کا لە مەخانە بە یادی چاوی جانانە

"دیده مهست"

به خودا دیده مهست شوخی شه شيوه
بو قهندی ليوت رۆح له سههر ليوه
نيقيايى لاده دهبا مانگ هه لى
ههتا رۆژ هه لى له سههر ئه و كي وه
نازه كهت وه ناز نازهنينان چوو
تو حوره العهينى لهم نيوه نيوه
سهروى بالاكهت به ناز ديو و ده چى
چهن جوانه ليموى تاز هه پيوه
ههر كهس بى بو سهير رهوزهى سينهت
شه مى - بو نى شه مامه ئه كا له ريوه
ههر كهس به بادهى ديدارت مهسته
لاى يه كه، خاكه، زي ره يا زيوه
"ئه سه د" هه ميه شه يادى تو ده كا
هه لسى! دانيشى! راكشى له جي وه

"سوجانه..."

سوجانه چهن غهريبه ئهو قهد وشه كل وشيوه
كي ديويه داري عهريهر جووتتي شهمامه پيوه
وام زاني روي حهشره غهوغا كهوتوته عالم
نهمزاني مانگ دهينن شوخ دهر كهوتوه لهو كيوه
ئهو رووحه گهرچي هيچه تهقديم ده كه به شهرتي
عهتا به خهسته دل كات يه ك دوو لهو شلكه سيوه
دهميكه من نهخوشم به تهشخي سي تهبيان
دهواي دهرم دووانه يه ك غهغه به و دوو ليوه
ئسه د" رووحي هيناوه قه بوولي كه عهزيم
رايخه له جيگهي كهوشان بچنه سهري به پيوه

گوتم: ده‌فعیك ته‌كه‌للووم كه‌گوتی: شه‌كه‌ر به‌با ناده‌م
گوتم: جاریك ته‌به‌سسووم كه‌گوتی: قه‌ت گول‌حه‌وا ناده‌م
گوتم: لاده‌نیقابی پرووت جه‌مالت با‌ته‌ماشا كه‌م
گوتی: به‌سكه‌قسه‌ی بیجی‌خه‌لایق به‌فه‌نا ناده‌م
گوتم: په‌رچه‌م په‌ریشان كه‌سه‌با با‌عه‌نهر ئه‌فشان كا
گوتی: چۆن ئه‌ژدیها به‌رده‌م هه‌موو كه‌س به‌ر به‌لا ناده‌م
گوتم: چۆن بچه‌مه‌یخانه له‌به‌ر ئه‌و چاره‌كالانه
گوتی: بو‌مه‌ستی بروانه‌له‌وه‌زیاتر ره‌زا ناده‌م
گوتم: چۆن چاره‌چاو كه‌م تا‌هیلالی ئه‌و به‌چاوان كه‌م
گوتی: هه‌ر چه‌ن ته‌ماشا كه‌ی سه‌ری زولفم وه‌لا ناده‌م
گوتم: ئه‌و نازی چاوانه‌به‌مه‌ی بفروشه‌به‌وجانه
گوتی: مه‌جنوونی دیوانه‌نیگا‌وا بی‌به‌ها ناده‌م
گوتم: رۆح هاته‌سه‌ر لیوم گوتی: چاره‌ی به‌چی ده‌کری؟
گوتم: قه‌ندی له‌بی له‌علت! گوتی: به‌خودا ده‌نا ناده‌م
گوتم: قوربان كه‌ره‌م كه‌پیم له‌باغی سینه‌لیمویه‌ك
گوتی: لیموی نارپس به‌سه‌د لیره‌ی ته‌لا ناده‌م
گوتم: ئیزنه‌له‌باغی پرووت كه‌سه‌یری سیوی سوورت كه‌م
گوتی: گه‌ر ماری ره‌ش بیلی‌ئهن لیت له‌هه‌را ناده‌م
گوتم: بینایی چاوانم وه‌ره‌بیناكه‌چاوانم
گوتی: به‌نه‌شته‌ری موژگان له‌دۆستی با‌وه‌فا ناده‌م
گوتم: با‌بیمه‌گولزارت ئه‌گه‌رشه‌وبوی شه‌وبۆ كه‌م
گوتی: غه‌یره‌ز سه‌حه‌رگاهان ئهن‌عه‌ترم به‌با ناده‌م
گوتم: تۆ هینه‌مه‌حبووبی به‌شه‌ر ناتوانی وه‌سفت كا
گوتی: زانا به‌سه‌، خۆمن به‌كه‌س مه‌دح و سه‌نا ناده‌م
گوتم: بی‌تۆ دلم‌تاریكه‌رازیت بی‌چرا بی‌وا
گوتی: نووری سه‌ری كۆلمم به‌سه‌، ئیدی چرا ناده‌م

گوتم: بالات ئەگەر سەرۆه تورەنجی بوچی هیناوه
گوئی: تۆ زۆر دەلێی، من دەست لە کرداری خودا نادم
گوتم: ئاخەر عیلاجی کە، بەسە، کاریگەرە دەردم
گوئی: ئەمری خودا وایە "ئەسەد"، بوری شەفا نادم

"که عبه کهم"

که عبه کهم بهو تاقی ئه برۆت قیبله کهم گۆراوه بۆت
رۆحه کهم پرووت وه ک بهههشت به خال و خهت نه خشاوه بۆت
نه ک ئهمن تهنها ئه سیری زولف و حهیرانی پرووخم
دلبهرا شاهی وهرا عالهم ته حهییور ماوه بۆت
شای گولان وه ک تۆ ده بی بی حوکم و بی زنجیر و بهند
گهر دلی دل بی به زولفی خاو هه لاهه سراوه بۆت
چاوه کهم به چاوت بهرموو تیر له سهر تیر لیم نه دات
چوون نه ماوم ئهنگواوم خوین وه کوو سیلاوه بۆت
ورشه ورشی کولمه کهت لیم ناگه ری ههر دایسی
ئاوری خسته دهروونم جهرگ و دل برژاوه بۆت
مونه زیر ماوم له سهر ری پی له سهر چاوم بنی
چاوه کهم ئارام بی به لکوو چاوه کهم گریاوه بۆت
سینه خالی وهی له حالی ههر دلی لهیلا ره شه
ئه سمهری قهده عه ره ره، مه جنوون دلی زووخواوه بۆت
بوچ گولاو ده گری به قهستی خو ده زانن عاشقان
عاره قه وعه تری شه مامه و کولمی وه ک گول، گولاوه بۆت
حوسنی شیرین ههر یه که فهرهاد عاشق بوو بهوی
تۆ هه زاران وه ک "ئه سه د" سه رتاقه ده م سووتاوه بۆت